GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 48–60 Ay (4 Yaş)

Tarih: 25 / 11 / 2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TÜRKÇE ALANI

TADB. Dinleme / İzleme

TADB.3. Dinledikleri / izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri çözümleyebilme

TADB.3.a. Dinledikleri / izledikleri materyallerdeki temel olayları belirler.

TADB.3.b. Yetişkin rehberliğinde parçalar arasındaki ilişkileri belirler.

FEN ALANI

FBAB1. Bilimsel Gözlem

FAB.1. Günlük yaşamında fenle ilgili olaylara / olgulara ve durumlara yönelik bilimsel gözlem yapabilme

FAB.1.d. Gözlemlediği nesne / olay / olgulara ilişkin verileri çizim, işaretleme yoluyla kaydeder.

FAB.1.e. Gözlemlediği nesne / olay / olguların benzer ve farklı özelliklerini açıklar.

FBAB4. Bilimsel Veriye Dayalı Tahmin

FAB.4. Fene yönelik olay ve / veya olgular hakkında bilimsel veriye dayalı tahminlerde bulunabilme

FAB.4.a. Gözlemleri ve önceki deneyimlerine göre tahminlerde bulunur.

HAREKET VE SAĞLIK ALANI

HSAB1. Aktif Yaşam İçin Motor Beceriler

HSAB.1. Farklı çevre ve fiziksel etkinliklerde temel hareket becerilerini sergileyebilme

HSAB.1.a. Basit yönergeler doğrultusunda yer değiştirme hareketleri yapar.

HSAB.4. Beden farkındalığına dayalı doğru duruş sergileyebilme

HSAB.4.b. Beden bölümlerini amaca uygun koordineli biçimde hareket ettirir.

MÜZİK ALANI

MSB2. Müziksel Söyleme

MSB.2. Söyleme becerilerini sınıf içinde sergileyebilme

MSB.2.a. Şarkıyı grupla ya da tek başına söyler.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

SOSYAL-DUYGUSAL ÖĞRENME BECERİLERİ

SDB2.2. İş Birliği

DEĞERLER

D13. Sağlıklı Yaşam

D13.3. İnsan sağlığını önemsemek

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kavramlar:

Zıt: Temiz–kirli, aynı–farklı.

Zaman: Önce–sonra.

Sözcükler: Diş hekimi, diş fırçası, diş macunu, yemek artığı, gözlem.

Materyaller: Büyük diş görselli çalışma kâğıdı, kalın boya kalemleri, şeffaf dosya, silinebilir tahta kalemi, geniş dondurma çubuğu, büyük sünger parçaları, yapıştırıcı, diş maketi ve model fırçası, diş ve mikrop rol kartları. Aynı boyda iki beyaz sünger, su, kola, iki şeffaf plastik kap, tepsi, önce-sonra için iki bölümlü kayıt kâğıdı, beyaz ve kahverengi boyalar. Birlikte Zıpla için hafif kumaş ve büyük, hafif top. Duygu kartları ve yoklama mandalları.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf ve öğrenme merkezleri. Fen masasına şeffaf kaplar ve süngerler konur. Diş maketi herkesin görebileceği yere yerleştirilir. Kumaş oyunu için geniş ve kaymayan bir alan boşaltılır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar kapıda karşılanır; el sallama ve sözlü selamlaşma seçeneklerinden istediklerini kullanır. Eşyalarını yerleştirip ayakkabılarını değiştirirler. Minderli çemberde duygu kartlarından birini seçerek nasıl hissettiklerini paylaşırlar; konuşmak istemeyen çocuk kartı gösterebilir. Yoklama yapılır, takvim tarih ve hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. Diş Fırçalama Şarkısı eşliğinde hareket edilir. Daha sonra öğrenme merkezlerinde oyuna geçilir.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Çocuklar oynamak istedikleri öğrenme merkezini seçer. İsteyenler oyun hamuruyla oynar veya serbest resim yapar. Dramatik oyun merkezinde oyuncak araçlarla diş hekimi oyunu kurulabilir. Öğretmen gerektiğinde oyuna katılır.

BESLENME, TOPLANMA, TEMİZLİK

Toplanma zamanı geldiğinde "Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde sınıf toplanmaya başlanır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy

Oyuncaklar mutlu olsun

Arkadaşın da oynasın

Sınıfımız güzel olsun.

Şarkı eşliğinde çocuklar kullandıkları oyuncakları ait oldukları kutulara yerleştirirler. Toplama işlemi tamamlandıktan sonra öğretmen çocuklarla birlikte sınıfı gözden geçirir.

"Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf." tekerlemesiyle sıra olunur. Beslenme öncesinde eller yıkanır. Çocuklar masaya yerleşir, beslenme çantalarını açmayı kendileri dener. Lokmalarını çiğneyip yuttuktan sonra konuşmaları hatırlatılır. Beslenme sonrasında kullanılan alan toplanır, eller yıkanarak sınıfa geçilir.

ETKİNLİKLER

Sanat (Bireysel Etkinlik)

"Çocuklar İçin Diş Fırçalama Eğitimi (Müzikli)" eşliğinde "Diş Fırçalama" sanat etkinliği yapılır. Çocuklar büyük görselin dişler dışındaki bölümlerini kalın kalemlerle boyar. Öğretmen çalışmayı şeffaf dosyaya yerleştirir. Önceden hazırlanmış büyük sünger parçası geniş çubuğa yetişkin yardımıyla yapıştırılarak model fırça hazırlanır; kesme zorunluluğu bulunmaz. Öğretmen dosyaya silinebilir kalemle birkaç büyük iz koyar. İzlerin yemek artığını temsil ettiği söylenir; çocuklar bir elleriyle dosyayı tutarken diğer elleriyle yavaşça fırçalama hareketi yapar (HSAB.4.b). Çürüklerin bu şekilde silinmediği, çürük olduğunda diş hekimine gidildiği açıklanır.

Türkçe (Büyük Grup Etkinliği)

"Gürbüz ve Elif Diş Sağlığı", "Dişlerimizi Neden Fırçalarız?" ve "Doğru Diş Fırçalama Nasıl Yapılır?" içerikleri öğretmen tarafından önceden incelenir. Grubun ilgisine göre yalnızca birinden kısa bir bölüm izlenir. Çocukların merak ettikleri dinlenir (E1.1).

Tık tık tık kim geliyor? Kanatları renkli bir kelebek geliyor!

Sessizce çiçeğine konanı,

Renkli Kelebek çok seviyor! Şşşt...

Kelebek şimdi uyuyor!

Tekerleme söylenerek minderlere geçilir. Öğretmen yanağını tutarak "Ah, dişim! Dişim biraz ağrıyor çocuklar. Sizce dişim neden ağrımış olabilir?" diye sorar. Çocukların kısa yanıtları dinlenir. Dişlerimizin yiyecekleri çiğnememize ve konuşmamıza yardımcı olduğu anlatılır. "Dişimiz ağrıdığında kime söyleriz?" ve "Dişlerimize nasıl iyi bakarız?" soruları tek tek sorulur.

Dişlerimize iyi bakmak için düzenli diş fırçalamak, şekerli yiyecek ve içecekleri sık tüketmemek ve susadığımızda suyu tercih etmek üzerine kısa bir sohbet edilir. Su içmenin ağzımızdaki yiyecek kalıntılarının uzaklaşmasına yardımcı olduğu, ancak dişlerimizi fırçalamamızın da gerekli olduğu açıklanır. Diş hekimi, dişlerimizi kontrol ederek sağlıklı kalmalarına yardımcı olan kişi olarak tanıtılır. Dişimiz ağrıdığında güvendiğimiz bir yetişkine söylememiz, kontrol için de diş hekimine gitmemiz gerektiği anlatılır. İsteyen çocuk diş hekimiyle ilgili deneyimini paylaşır.

Dişlerimizi yetişkin yardımıyla günde iki kez, iki dakika fırçalamamız ve diş fırçamızı başkalarıyla paylaşmamamız gerektiği üzerinde durulur (D13.3). Öğretmen, varsa diş maketi, yoksa sanat etkinliğindeki görsel üzerinde dişlerin nasıl fırçalanacağını gösterir. Her çocuğun model fırçayla denemesine fırsat verilir; bu fırçanın yalnızca maket üzerinde kullanılacağı ve ağza götürülmeyeceği hatırlatılır.

"Balon Yanaklar Hikâyesi" kısa bölümler hâlinde dinlenir. Öğretmen "Hikâyede ne oldu?" diye sorar; çocuklar temel olayı söyler ya da ilgili görseli gösterir (TADB.3.a). Hikâyeden seçilen iki görsel yan yana konur. Öğretmen ilk olayın kısa bir hatırlatmasını yaparak "Önce ne oldu? Sonra ne oldu?" diye sorar. Çocuklar yetişkin rehberliğinde iki olay arasındaki ilişkiyi kısa cümleyle anlatır (TADB.3.b).

Drama ve Müzik (Bütünleştirilmiş Küçük ve Büyük Grup Etkinliği)

"Ağız ve Diş Sağlığı Draması" için küçük gruplar oluşturulur. Bir çocuk mikrop, diğerleri diş rolünü seçer. Öğretmenin "Yavaşça yürü." ve "Dur." yönergelerine göre hareket edilir (HSAB.1.a). Mikrop rolündeki çocuk bir dişin yanında durur; kovalamaca, yakalama ve arkadaşını tutma yapılmaz. Öğretmen büyük model fırçayı çocukların bedenine değdirmeden havada hareket ettirince mikrop kenara yürür. Roller isteğe göre değiştirilir. Ardından "Dişlerim Şarkısı" önce öğretmen tarafından kısa bölümlerle söylenir. Çocuklar özellikle tekrar eden bölüme grupla katılır (MSB.2.a); şarkının tamamını ezberlemeleri beklenmez.

DİŞLERİM ŞARKISI

Dişlerim dişlerim inci gibi dişlerim

Fırçala fırçala dişlerini fırçala

Günde iki kere iki dakika

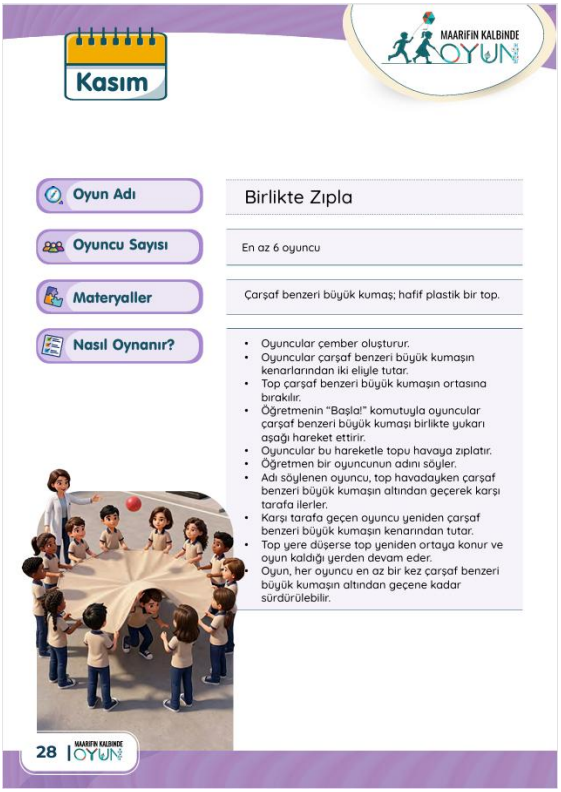
Abur cubur yemem ben iyi bakarım kendime

Fırçala fırçala dişlerini fırçala

Günde iki kere iki dakika

Fen (Küçük Grup Etkinliği)

"Sağlıklı Dişler Deneyi" için aynı boy iki beyaz sünger, eşit miktarda su ve kola bulunan iki şeffaf plastik kap tepsiye konur. Çocuklar süngerlerin başlangıç rengini ve sıvıları inceler. "Süngeri bu sıvıya koyarsak rengi nasıl olur?" sorusuna gördüklerinden ve önceki deneyimlerinden hareketle tahminde bulunur (FAB.4.a). Öğretmen süngerleri kaplara koyar ve aynı süre bekletir. Çocuklar önce–sonra kayıt kâğıdındaki büyük sünger şekillerini gördükleri renge göre boyar veya renk işareti koyar (FAB.1.d). Öğretmen süngerleri yan yana göstererek "Başta renkleri nasıldı? Şimdi aynı mı, farklı mı?" diye sorar. Çocuklar gözlemledikleri benzer ve farklı özellikleri söyler (FAB.1.e).

Hareket ve Sağlık, Oyun (Bütünleştirilmiş Küçük Grup Etkinliği)

Maarifin Kalbinde Oyun kapsamında "Birlikte Zıpla" dört–altı çocukla oynanır. Çocuklar öğretmenle birlikte hafif kumaşın kenarlarından tutar; ortasına büyük, hafif top konur. "Kaldır." ve "İndir." yönergeleri sırayla verilerek kollar yavaşça hareket ettirilir (HSAB.4.b). Çocuklar birlikte hareket ederek topu kumaşın üzerinde tutmaya çalışır (SDB2.2). Dört yaş uyarlamasında yer değiştirmeden önce oyun durdurulur ve top alınır. Adı söylenen çocuk kumaşın dışından yürüyerek öğretmenin gösterdiği yere geçer (HSAB.1.a). Kısa bir denemeden sonra oyun tekrarlanır; yarış ve elenme yoktur (E2.5).

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Model fırçayla izleri nasıl temizledin?
- Hikâyede önce ne olmuştu, sonra ne oldu?
- Diş hekimi hakkında konuşurken nasıl hissettin?
- Topu arkadaşlarınla hareket ettirirken nasıl hissettin?
- Evde dişlerini fırçalarken kimden yardım alabilirsin?
- Dişin ağrıdığında ne yaparsın?
- Bugün hangi işi kendi başına yaptın?
- Zorlandığında nasıl yardım istedin?

Çocuklar hikâyedeki temel olayları anlattı, süngerlerdeki renk değişimlerini kaydetti ve oyunda birlikte hareket etmeye çalıştı. Kısa yönergeler vermem, model olmam ve bireysel destek sunmam çocukların etkinliklere katılımını kolaylaştırdı. Etkinliklerin yaş grubuna uygun olduğu, materyal ve süre düzenlemelerinin öğrenme sürecini desteklediği görüldü.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Hikâyedeki iki olay arasındaki ilişkiyi daha az ipucuyla anlatması istenebilir. Süngerlerin önceki ve sonraki görünümlerini hazır şekil yerine kendisinin çizmesi, iki süngerin bir benzer ve bir farklı özelliğini söylemesi desteklenebilir. Kumaş oyununda hareketleri arkadaşlarıyla aynı anda yapması için kısa bir başlangıç işareti önermesine fırsat verilebilir.

Destekleme: Hikâye iki görselle ve kısa sorularla ele alınabilir; çocuk yanıtını göstererek verebilir. Tahminini söylemesi için "Bence rengi … olacak." cümle başlangıcı sunulabilir. Gözlem kaydı için büyük sünger şekilleri ve iki renk boya verilebilir. Model fırçanın sapı kalınlaştırılabilir, dosya sabitlenebilir. Oyunda yönergeler tek tek gösterilebilir; otururak kumaşı tutması ve küçük hareketlerle katılması sağlanabilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Aile Katılımı: Ailelerden, paylaşılacak aile bilgi notu doğrultusunda çocuklarının diş fırçalama alışkanlığını desteklemeleri ve dişlerini birlikte fırçalamaları istenebilir.

AİLEYE BİLGİ NOTU

Sevgili Ailemiz,
Çocuğunuzun diş fırçalama alışkanlığı kazanmasına birlikte destek olalım. Sabah ve akşam dişlerinizi birlikte fırçalayarak ona örnek olun; dişlerini temizlerken yardım edin. Fırçalama zamanını sevdiği bir şarkıyla daha keyifli hâle getirebilirsiniz.
Paylaşılan **Diş Fırçalama Takvimi**ni çocuğunuzun görebileceği bir yere asın. Her fırçalamanın ardından sabah için güneşin, akşam için ayın altındaki daireyi boyamasını sağlayın. Çabasını fark ederek onu cesaretlendirin.
Şekerli yiyecek ve içeceklerin tüketimini sınırlandırın, su içmesini destekleyin. Diş fırçasının kişiye özel olduğunu hatırlatın. Diş hekimi kontrollerini ihmal etmeyin; diş hekimini, dişlerimizin sağlıklı kalmasına yardımcı olan biri olarak tanıtın.
Küçük alışkanlıklar, sağlıklı gülüşler!
Toplum Katılımı: Uygunluk sağlanırsa bir diş hekimi kısa bir sohbet için sınıfa davet edilebilir.

ALTERNATİF LİNKLER/ÖNERİLER

Diş Fırçalama Takvimi aileyle kullanılabilir. Süt Diş - Çürük Ali ve Mikrop Necati Eğitici Film uygun kısa bölümleriyle kullanılabilir.

Alternatif Deney: Öğretmen sınıfa bir yumurta, diş fırçası ve macunu, Sirke ve kap getirir. "Yumurta ve Diş Macunu Deneyi" Yapılır. Diş fırçalamanın önemini kavramak için çiğ yumurtanın yarısını diş macunu ile fırçalayarak sirkenin içerisine koyulur ve bir gün bekletilir. Ertesi gün yumurta incelenir.

Bu içerikte yer alan yazı, fotoğraf ve sair içeriklerin, bireysel kullanım dışında izin alınmadan kısmen ya da tamamen kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması yasaktır. İçeriğin tüm hakları saklıdır.